

*«Ασπαλαθρός» δεν λέγομαι για γούστο ή και κατά τύχη
ρωτήστε τον αρχαίο τον Διοσκουρίδη να σας το εξηγήσει:
«Όσοι Τύραννοι δεν γεύτηκαν τα σκληρά μου
τ' αγκάθια στη ζωή τους,
στον Άδη σαν κατέβουν θα καρφώσω, θα ματώσω,
το τυρρανικό κορμί τους»*

Πέτρος Κασιδόκωστας – Ασπαλαθρός

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ

ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΑΣΙΔΟΚΩΣΤΑ.

Το βιβλίο αυτό το αφιερώνω στην Μάνα μου Σταυρούλα, είναι το λιγότερο που μπορώ να κάνω για κείνη η οποία έκανε τόσα πολλά για μένα. Της άρεσε να γράφει σατιρικά, τραγουδάκια και ότι άλλο που έχει σχέση με την ποίηση. Μια μάνα αληθινή Μανιάτισσα. Την ευχαριστώ που μου άφησε Κληρονομιά ένα πολύ σπουδαίο αγαθό την ικανότητα να γράφω. Επαληθεύτηκε δε απόλυτα αυτό που έλεγε: «Ήρθα και φεύγω σαν πουλί». Έφυγε σαν πουλί. Το μοιρολόι αυτό γράφτηκε για κείνη την ημέρα που μας είπε το τελευταίο αντίο:

Ήτα ογδότη βραδινή πέταξες μάνα σα πουλί
έφυγες τόσο σιγαλά μ'έν'απαλό φτερούγιζμα.
Έφυγες απ'τα χέρια μου κι'εδιάεις στο μπατέρα μου
έφυγες για παντοτινά στο σπίτι δε ματαγυρνάς.
Το ξέρου όντιες ματαρθού εσένα μάνα δε θα βρου
δε θα ζε βρέσκου στην αυλή κλειζόμενη θάναι με κλειδί
αμπάρες θα 'χει σταυρουτά θα λείπει η μάνα μου η γριά,
αμποίος θα μ'υποδεχτεί όντιες θα μπαίνου στην αυλή;
Δε θάσαι μάνα να μου λες ότοιμος γιέ μου ο καφές
και ξάπλωσω να κοιμηθείς παιδί μου να ξεκουραστείς
δε θα μου λέεις να μη γκξεχνού το εγκλησάκι του χωριού
να ντο ανάβου να φωτά να μη μεινέσκει σκοτεινά.
Δε θα ζε βρέσκου καθεστή με το μελάνι και χαρτί
να γράφεις τα σατιρικά όντιες που θάρχομαι αργά.
Να ξέρεις μάνα θετικά ζου λέου εμπιστευτικά,
τι θα φροντίζου όσα εσύ μ'έχεις αφήκει εντολή.
Και για να κλείσου επαδά μανούλα είχες σοφά μυαλά
και όλοι το γνωρίζανε κι'ας μην τ'αναγνωρίζανε.
Είχες ατσάλινη καρδιά κι'ας ήσου μία χούφτα γριά,
τ'αξίζεις να προσευχηθού, στα χέρια του καλού Θεού
να πάεις να ζ'έχει στα δεξιά σε πουμπουλένια στρούματα
να ζου χαρίσει τη ζωή - όπως -όπως είχες ονειρευτεί.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό έχει έναν αληθινό σκοπό να αφήσει στους νεότερους ένα κομμάτι από την αγάπη της Μανιάτικης Ψυχής για τη Μάνη έμμετρο και στο δικό της γλωσσικό ιδίωμα. Οι προλογούντες το βιβλίο αυτό είναι άνθρωποι που αγαπούν την Μάνη. Ο Ηλίας Καλαποθαράκος είναι ο πραγματικά καταξιωμένος δημοσιογράφος και εκδότης του περιοδικού ΕΛ ΝΑΒΙ της Ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας. Ο Γιώργος Τσερπές φιλόλογος και Λαογράφος είναι ο άνθρωπος των γραμμάτων και του λόγου, αλλά και λάτρης του Μανιάτικου γλωσσικού ιδιώματος. Η Σοφία Λιακάκη είναι δικαστικός γεννήθηκε στα Κορογονιάνικα Ανατολικής Μάνης, γνώστης του Μανιάτικου γλωσσικού ιδιώματος. Τους ευχαριστώ και τους τρεις.

Επίμετρα

α) Η Μάνη, το πόδι του νομού Λακωνίας που καταλήγει στο ακρωτήριο Ταίναρο, τον γνωστό μας Κάβο Ματαπά, με τις γυμνές και απόκρημνες υπώρειες του Ταυγέτου, τις βραχώδεις και απροσπέλαστες ακτές, τη θαμνώδη βλάστηση - Ασπαλαθροί, θυμάρι, αφάνες, ρίκια, φιοκάλια, κ. α. - την άγρια γενικά φύση που αριά, αριά την ημερεύουν οι κοντόσωμες ελιές. Η Μάνη, προσηλιακή κι' αποσκιερή, που κατοικήθηκε και κατοικείται από την παλαιολιθική εποχή, όπως τα αρχαιολογικά ευρήματα επιβεβαιώνουν, οι χαρακτηριστικοί Μανιάτικοί πύργοι των τριών τελευταίων αιώνων-κτίσματα προκλητικά ψηλά για όποιον θεό, μετερίζια άμυνας και λευτεριάς- ήταν φυσικό να συγκεντρώνει ένα πολυσύνθετο πολιτιστικό υλικό, μια πλούσια ιστορία σε όλα τα επίπεδα. Ως πρώτο επίπεδο μπορούν να θεωρηθούν οι αγώνες για τη λευτεριά του χώρου και της Ελλάδας γενικότερα, αλλά και της αξιοπρέπειας και της τιμής, όπως σφυρηλατήθηκε από τα συντηρητικά ήθη και έθιμα και τον εξ' ανάγκης λιτό τρόπο ζωής με κορυφαίο ωστόσο στοιχείο τα έθιμα γύρω από το θάνατο τα μοιρολόγια από αγράμματες γυναίκες- ομηρική ποίηση στη δωρική γλώσσα, κάτι που προβληματίζει τους ειδικούς οι οποίοι προσπαθούν να βρουν εξηγήσεις σε αυτούς τους ποιητικούς θρήνους. Σε ένα δεύτερο επίπεδο εξ' ίσου σημαντικό η διαρκής λάμψη πάνω στην άγονη αυτή γη της γκρίζας πέτρας, είναι ο πολιτισμός και το

πνευματικό επίπεδο. Τα μνημεία, ναός του Ποσειδώνα στο Ταΐναρο, βυζαντινές εκκλησίες, η ανάδειξη προσωπικοτήτων οι οποίες διέπρεψαν και διαπρέπουν στην πολιτική, στη διοίκηση, στις επιστήμες και στις τέχνες και όχι μόνον.

Ομολογουμένως πέραν από τους αρχαίους ιστορικούς, Ξενοφώντα, Πausανία και Πλούταρχο, αξιόλογοι Μανιάτες ιστορικοί και λογοτέχνες, ορισμένοι και ακαδημαϊκοί, αλλά και άλλοι πολλοί ξένοι, Βιλάμοβιτς, Μιραμπέλ - γλωσσολόγος- κ.α. προσπάθησαν αναδιφώντας σε ιστορία, διαβίωση και έθιμα να εξηγήσουν, να αναδείξουν και να παρουσιάσουν ότι πιο αξιοπρόσεκτο ότι μπορούσε-ως στοιχείο να δώσει εξήγηση σ' αυτή τη σύνθεση πολιτιστικού υλικού που ανάθρεψε και γιγάντωσε η γκρίζα πέτρα και το ελάχιστο κοκκινόχωμα που καλύπτουν τα 1000 περίπου τ.χ. τα οποία γεωγραφικά οριοθετούν την προσηλιακή και αποσκιερή Μάνη. Πλούσια βιβλιογραφία. Ενδεικτικά του Ανάργυρου Κουτσιλιέρη, Του Γιάννη Μαντούβαλου, Τσιμπιδάρων, Πετρούνια, Μίραμπέλ και πλήθος άλλων. Υψηλού επιπέδου όλοι, ιστορικοί, λαογράφοι ταξιδιωτικών εντυπώσεων, κ.α. Ωστόσο ένας γνήσιος Μανιάτης που θα τραγουδούσε την Μάνη μόνο με το ποιητικό ένστικτο- όπως οι μοιρολογίστρες το μοιρολόι του πόνου, αλλά και σατυρικό εκτός από τον Νιφάκο δεν έχει φανεί στη Μανιάτικη βιβλιογραφία. Αν μου διαφεύγει κάποιος ζητώ την κατανόηση των αναγνωστών.

Ο «Ασπαλαθρός» φιλολογικό ψευδώνυμο του Πέτρου Κασιδόκωστα, γέννημα θρέμμα της Ανατολικής Μάνης δεν έχει σχέση ούτε με την ιδιότητα του ιστορικού, ούτε του λαογράφου, ούτε του συγγραφέα, και φυσικά ούτε του ποιητή με τις δεδομένες προδιαγραφές. Σε όλη του τη ζωή όμως δεν έπαψε και δεν παύει να τραγουδά με εύστοχους στίχους στη Μανιάτικη διάλεκτο και όχι μόνον την ομορφιά και την περηφάνια της Μάνης και των κατοίκων της, αλλά και να σχολιάζει εύστοχα και να λαιδορεί την κατάντια γενικότερα στην οποία έχουν περιέλθει αρχές, αξίες, πολιτικοί και πολιτικές, σε μια ώριμη ηλικία σκέφτηκε κάποια από αυτά να τα συγκεντρώσει σε ένα βιβλίο για την ιστορία. Και ομολογουμένως έκανε πολύ καλά.

Η επιλογή του ψευδώνυμου «ασπαλαθρός» είναι επίσης η καλύτερη επιλογή για την συλλογή του. Ο ασπαλαθρός, δίμετρος το πολύ θάμνος, με αιχμηρά και δυνατά αγκάθια, αλλά και ένα έντονο κίτρινο λουλουδάκι την Άνοιξη, που δίνει μια άλλη διάσταση εικαστικής ομορφιάς στις πλαγιές και στους λόφους που κυριαρχεί στην όλη αχαμνή χλωρίδα, μπορούσε να καλύψει την ποιητική φυσιογνωμία ενός ποιητικού βάρδου. Ο Πέτρος Κασιδόκωστας-Ασπάλαθρός-

έγραψε και γράφει όχι για να διεκδικήσει τίτλους, είτε ποιητικούς, είτε εθιμογραφικούς, ιστορικούς, ή άλλους.

Γράφει γιατί λάμπεται ή σφυρηλατείται όπου στους γης-εκτός Μάνης-βρεθεί από τα ωραία η τα δεινά στους Μάνης που φαίνεται τώρα να εκμαυλίζεται και αυτή από τους σειρήνες του τουρισμού. Σκόρπια τα γραφόμενά του στα συρτάρια του και σε κάποια έντυπα. Μια δυναμική παρουσία τα τελευταία χρόνια στην εφημερίδα «Αδούλωτη Μάνη» του Γιώργου Δημακόγιαννη, στην καθαρά Μανιάτικη διάλεκτο όπου λοιδορεί με πραγματικό ποιητικό ταλέντο και ευστοχία την πολιτική επικαιρότητα.

Στους κάποιους ενοχλούνται από τον ήχο στους καμπάνες στους διπλανής εκκλησίας στους πρωινές ώρες. Ιδού ο πρώτος στίχος: «κάποιοι διαμαρτυρήθηνα ότι πολύ ενοχλήθηνα-απ'τη γκαμπάνα όντιες χτυπά τι άγουρα στους εξυπνά στους ενοχλά τόσο πολύ που εδιάθηνα και στο παιντί να λάβει μέτρα αυστηρά για τη γκαμπάνα όντιες χτυπά. Και για τη Μάνη απλά- το απλό είναι – δύσκολο: «δεν έχει χώμα να πατάς τα πόδια να λασπώνεις, έχει περήφανα βουνά με ατσαλένιες πέτρες, φυτρώνουνε ασπαλαθροί κι αφάνες θυμωμένες μα ξεπηδά το άρωμα η άνοιξη σαν πάρει. Οι πύργοι οι πανύψηλοι φύλακες δίχως ύπνο κ.λ.π. Και κάτι για την αντριά στους Μάνης: Δεν ειν' η Μάνη δημοσιά σουλάτσο να περάσεις, η Μάνη είναι βασίλισσα γενναίοι την φυλάνε.

Όλα τα ποιήματα του «Ασπαλαθρού» συνιστούν εικαστική τέχνη γιατί κάθε στίχος του δίνει την ευκαιρία στον αναγνώστη, όχι μόνο στους Μανιάτες, αλλά στον καθένα να απλώσει στην φαντασία του έναν πίνακα με πολλά σημάδια, όχι απλώς μιας ομορφιάς που ξεπηδά από το... άγριο τοπίο, αλλά πολλά μηνύματα για την περηφάνια και το φιλότιμο που έχουν αρχίσει να ξεφτίζουν.

ΗλίαςΚαλαποθαράκος-Δημοσιογράφος, Εκδότης

.....

β) Την ποίηση του κ. Πέτρου Κασιδόκωστα είχα την ευκαιρία να γνωρίσω στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών μου σπουδών στη Λαογραφία, καθώς αναζητούσα δείγματα λαϊκής ποίησης στον Τύπο. Στην αναζήτησή μου αυτή, και λόγω της ιδιαίτερης σχέσης μου με την Λακωνία, καθώς έζησα τρία χρόνια εκεί, ασχολήθηκα ιδιαιτέρως με την εφημερίδα – και νυν περιοδικό – «Αδούλωτη Μάνη», στην οποία και βρήκα δημοσιευμένα ποιήματα του. Από τα πρώτα κιόλας ποιήματα που διάβασα, η ποίηση του κ. Κασιδόκωστα με συνεπήρε. Το μανιάτικο γλωσσικό ιδίωμα από τη μια μεριά και η ευστοχία και

καυστικότητα της ποίησης από την άλλη, αναδείκνυαν έναν σπουδαίο σύγχρονο λαϊκό ποιητή, πολύ ταλαντούχο αλλά και πολύ προβληματισμένο για όσα συμβαίνουν γύρω του. Ειδικότερα, η ποίησή του θεώρησα ότι αποτελεί κατάλληλο δείγμα που δικαιολογεί την θεώρηση της λαϊκής ποίησης ως ιδιαίτερου κλάδου της λαϊκής λογοτεχνίας, ο οποίος αφορμάται βεβαίως από το δημοτικό τραγούδι. Ο συσχετισμός της δημώδους – λαϊκής ποίησης με το δημοτικό τραγούδι ασφαλώς και δεν είναι τυχαίος. Οι στίχοι του δημοτικού τραγουδιού αποτελούνται από τη λεγόμενη δημώδη ποίηση. Από την άλλη πλευρά, η σύγχρονη λαϊκή ποίηση φαίνεται να είναι απόρροια του δημοτικού τραγουδιού. Μ' αυτό εννοούμε ότι μάλλον από ένα είδος της λαϊκής λογοτεχνίας, προκύπτει ένα άλλο. Ας μην ξεχνάμε ότι σήμερα – πλην ελαχίστων εξαιρέσεων – δεν υπάρχει παραγωγή και ανανέωση των δημοτικών τραγουδιών. Ορόσημο γι' αυτό το γεγονός αποτελεί – σε γενικές γραμμές – η περίοδος γύρω από τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο.

Από εκείνη την περίοδο και έπειτα, οι ραγδαίες αλλαγές στις συνθήκες ζωής και το γεγονός ότι περισσότεροι άνθρωποι άρχισαν να έχουν πρόσβαση στη μόρφωση, οδήγησε στην προσωπική δημιουργία, «... η διάδοση της παιδείας σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα συνετέλεσε ώστε πολλοί από τους σημερινούς λαϊκούς στιχουργούς να είναι άνθρωποι με μια ορισμένη μόρφωση, οι οποίοι εισάγουν ασυναίσθητα στις συνθέσεις τους λόγιες έννοιες και εκφράσεις, που δε συναντούμε στα παλιότερα τραγούδια.

Αποτέλεσμα είναι ένας συγκερασμός του παραδοσιακού ύφους με τα σύγχρονα εκφραστικά μέσα, που καταργεί βαθμιαία τα στεγανά ανάμεσα στη δημοτική και προσωπική ποίηση και δείχνει ότι τα τεχνοτροπικά δεδομένα του δημοτικού τραγουδιού τείνουν να μεταβληθούν»¹.

Μια πτυχή της προσωπικής δημιουργίας αποτελεί και η σύγχρονη λαϊκή ποίηση. Ο ποιητής πια δεν είναι άγνωστος, ωστόσο χρησιμοποιεί στοιχεία που απαντώνται στον τρόπο σύνθεσης των δημοτικών τραγουδιών. «Βασικά, με συγκεκριμένες εκδηλώσεις συνδέεται η δημιουργία τραγουδιών αυτοσχεδιαστικού χαρακτήρα όπως είναι συχνά τα μοιρολόγια και τα δίστιχα, ενώ κατά κανόνα η σύνθεση ενός τραγουδιού προϋποθέτει κάποια στοιχειώδη επεξεργασία από μέρους του δημιουργού, δηλ. ένα ορισμένο χρόνο

ιδιαίτερης απασχόλησης».²

Αυτή η άποψη του Καψωμένου που αφορά τη σύνθεση των δημοτικών τραγουδιών εκτιμούμε ότι βρίσκει πλήρη εφαρμογή και στη σύγχρονη λαϊκή ποίηση. Βέβαια, το γεγονός ότι στη σύγχρονη λαϊκή ποίηση έχουμε προσωπική δημιουργία, δεν σημαίνει ότι δεν εκφράζεται και το λαϊκό αίσθημα. Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο δεν θα έπρεπε να χαρακτηρίζαμε αυτού του είδους την ποίηση ως λαϊκή. Αντίθετα, ο δημιουργός προσπαθεί να ερμηνεύσει το λαϊκό – συλλογικό αίσθημα και να το εκφράσει, κάτι το οποίο συμβαίνει στο δημοτικό τραγούδι επίσης.

Συνοψίζοντας, παρατηρεί κανείς ότι η σύγχρονη λαϊκή ποίηση αποτελεί – κατά κάποιον τρόπο – μετεξέλιξη του δημοτικού τραγουδιού. Πρόκειται για ένα νέο είδος της λαϊκής λογοτεχνίας, ευρύτατα διαδεδομένου, που χρήζει προσοχής και συστηματικής μελέτης. Όλες αυτές οι σκέψεις με ώθησαν να αναλάβω την πρωτοβουλία να εντοπίσω τον κ. Κασιδόκωστα ώστε να συνεργαστώ μαζί του καθώς ήθελα να μου μιλήσει για τη ζωή του και την λαϊκή ποίηση. Είχα την τιμή, λοιπόν, να τον γνωρίσω από κοντά στις 19 Μαρτίου 2012 και να καταγράψω την αυτοβιογραφία του³, καθώς η λαϊκή αυτοβιογραφία είναι πλέον ένα εργαλείο που χρησιμοποιεί η Λαογραφία προκειμένου να αναδειχθούν οι ίδιοι οι φορείς του λαϊκού πολιτισμού.

Στη συζήτηση που είχαμε, ο κ. Κασιδόκωστας μου αποκάλυψε πολλά. Ξεκίνησε να γράφει το 1974, ενώ τα θέματα που τον απασχολούσαν και τον απασχολούν είναι πολλά και ποικίλα. Αυτό που προσπαθεί να κάνει είναι να αναλύει την πραγματικότητα «χτυπώντας τα κακώς κείμενα» όπως λέει ο ίδιος. Γι' αυτό άλλωστε δεν είναι τυχαίο και το παρατσούκλι του: *ασπαλαθρός*. Το παρατσούκλι μάλιστα, το διάλεξε ο ίδιος και εξηγεί τον λόγο της επιλογής του: «... Όμορφο λουλουδάκι αλλά αγκάθι σκληρό. Κι αυτό βεβαίως διότι μου έδωσαν την αφορμή κάποιοι που θα έπρεπε να τους κεντήσω αγκαθωτά».

Και στο παρόν βιβλίο ο κ. Κασιδόκωστας κάνει το ίδιο, *κεντάει αγκαθωτά* δηλαδή πρόσωπα και καταστάσεις. Ναι μεν έχει χωρίσει τα ποιήματα σε θεματικές κατηγορίες (χιουμοριστικά – σατιρικά, πολιτικά, μανιάτικα θέματα, χριστιανοθρησκευτικά, ιστορικά – κοινωνικά, τραγούδια για τη Μάνη) αλλά εκτιμώ ότι ο άξονας που

συνέχει όλα αυτά τα στιχουργήματα είναι η καυστικότητα –
δηκτικότητα του δημιουργού, γεγονός που καθιστά την ποίησή του
ιδιαιτέρη. Βεβαίως, το μανιάτικο γλωσσικό ιδίωμα κυριαρχεί.
Ο ίδιος ο ποιητής δηλώνει άλλωστε: «Είμαι Έλληνας, αλλά είμαι
Μανιάτης», παράλληλα όμως μπορεί να κινείται από το τοπικό στο
εθνικό, από την Μάνη σε ολόκληρη την Ελλάδα, γεγονός που
αποδεικνύεται αφενός από την ποίησή του, αφετέρου και από μια
αποστροφή του λόγου του: «Για να υπάρχει Μάνη,
πρέπει να υπάρχει Ελλάδα». Ο κ.
Πέτρος Κασιδόκωστας είναι ένας γνήσιος φορέας του σύγχρονου
ελληνικού λαϊκού πολιτισμού και αποδεικνύει ότι ο λαϊκός
πολιτισμός έχει παρόν αλλά και μέλλον.

Γιώργος Τσερπές. Φιλολόγος –

Λαογράφος

.....
.....

γ) Πήρα μολύβι και χαρτί να γράψω κι' εγώ κάτι τι,
για ένα ταλέντο φυσικό πηγαίο, αλλά και σπάνιο,
τον Πέτρο τον Ασπαλαθρό, τον Πέτρο από τον Πάλυρο,
τον πρώτο μου τον ξάδελφο, τον ποιητή ,
σχολιαστή με χάρισμα απ' την ψυχή.
Που προίκα το επήρεκε από τη θεία Νίκαινα
που ήτανε Μανιάτισσα ,γνήσια, σκληρή, λεβέντισσα
κι' έμαθε μόνη της γραφή και έγραφε και διάβαζε .
μα πάνω απ' όλα είχεκε την περηφάνια σύμβολο,
την λεβεντιά της λάβαρο.
Έτσι κι' ο Πέτρος έγινε αυτό που εξελίχτηκε
Πέτρος σαν πέτρα είναι γερός, μοιάζει σαν πέτρα και σκληρός,
αλλά φαινόμενο είναι εξωτερικό ,αντίθετα μες την ψυχή.
γιατί μέσα του, μέσα στην ψυχή έχει καρδιά του μαχητή ,
του αγωνιστή, του φωτεινού που αντί για βέλη αυτουνού (ακόντια)
τα όπλα του είναι η πέννα του που γράφει ατελείωτα,
με σάτιρα με διδαχή , συναίσθημα και προσοχή.
Όλα τα τεκταινόμενα, τα μέλλοντα και νουθετεί,

τα διαδραματιζόμενα, αλλά και τα «κακώς τα κείμενα
η τα καλώς τα έχοντα» κάθε εποχής με σοφία αλλά και προσοχή.
Στο γλωσσικό ιδίωμα, με χειρισμό επιδέξιο
ξυπνώντας μνήμες και καρδιές, έχοντας σε εγρήγορση
για να δοθεί συνέχεια σ' αυτό το γονιδίωμα,
Ελληνικό, Μανιάτικο, Σπαρτιάτικο κι' αέναο.
Κάθε έργο του ποιητικό μιας μαρτυρίας σκηνικό
π' αγγίζει την κάθε καρδιά μανιάτικη και ξενικιά.
Θαυμάζω τα γραφόμενα κι' αυτά που θα ακολουθούν,
γιατί δάδα θα αποτελούν στους απογόνους που θα' ρθούν,
να ξέρουν και να μην ξεχνούν πωςμίλαγαν οι πρόγονοι
που έζησαν στα χώματα τούτα εδώ τα άγια, της Μάνης τα απάτητα.
Αυτά τα συναισθήματα σαν θα ξυπνούν σ' όλους αυτούς,
στους αναγνώστες της γραφής του Πέτρου μας του ποιητή,
θα 'ναι ο κρίκος της ψυχής, στην αλυσίδα της φυλής.
Εύχομαι να 'σαι ξάδελφε έτσι γερός και φωτεινός
και με της πέννας σου το φως, να γράφεις και να πολεμάς
το άσχημο να το νικάς και να ξορκίζεις το κακό
με τη λεβέντικη ομορφιά πού 'ναι η αύρα της καρδιάς.
Με θαυμασμό και αγάπη η ξαδέλφη σου:

Σοφία Λιακάκη - Δικαστικός